

BENGALİ

- Bangla Bhasha da denir. Assam dili, Oriya, Magadhi, Maithili ve Bhocpuri gibi Dođu Prakrit dilinden türemedir. Yaklaşık 1000-1200 yılları arasında Magadhi Apabhramşasından süzülerek çıkmıştır. Ganj deltası ile kuzeyde Bhutan'a kadar olan bölgede konuşulur. Doğuda Assam vadisi, batıda Bihar ile çevrili bu bölge bugün Bengladeş ve Batı Bengal olmak üzere ikiye ayrılmış durumdadır.
- Bengal dilinin günümüzde iki tür edebi stilde yazıldığını görürüz. Bunlardan biri Sadhubhasha (ince dil), diğeri ise Çalitbhasha'dır. Birincisi, 18. yüzyılın Orta Bengali dönemine ait geleneksel bir yazın biçimidir. İkincisi ise, Kalküta'nın eğitimli kişilerinin konuştuğu dile dayanan bir biçimdir. Bu iki yazın tarzı arasında çok büyük bir fark olmamakla birlikte, zamir ve fiillerin yapılarında ve söz dağarcıklarında bir takım ayrılıklar vardır.

BENGALİ

- Sadhubhasha'da daha çok Sanskrit kökenli sözcükler kullanılırken, Çalitbhasha'da daha güncel ve konuşma diline ait sözcükler tercih edilir. Zamanla, Rabindranath Tagore'un da katkılarıyla Çalitbhasha ağırlık kazanmıştır.
- Bengal dili Bengal alfabesiyle yazılır. Bu da diğer Hint alfabesi gibi Brahmi'den türemiştir. Bazı simgeler Devanagari alfabesindekilere çok benzer.
- Fonetik olarak Sanskrit ve Hindi'deki seslere benzer seslerin yanı sıra 'o' ya büzüşen seslerin 'ça' ve 'çha' ağırlıklı seslerin fazla olduğunu görürüz. Ayrıca Bengal dilinde 'va' sesi yerini tamamen 'ba' ya bırakmıştır. Sözcükler ise eril ve dişildir. Örnek olarak Assam dilinde verdiğimiz manush 'adam' sözcüğünün çekimi ise şöyledir:

Sanskrit	Bengali	Hindi	Türkçe
hariṇa	hariṇa	hariṇ	(geyik)
çhātā	çhātā	çhātā	(şemsiye)
haṃsa	haṃsa	haṃs	(kuğu)
bhūmi	bhūmi	bhūmi	(yer, toprak)
pūcā	pūcā	pūcā	(ibadet)
deṣa	deṣ	deṣ	(ülke)
naukā	naukā	naukā	(kayık)

Fonetik olarak Sanskrit ve Hindi'deki seslere benzer seslerin yanı sıra /o/ ya büzüşen seslerin, /ça/ ve /çha/ ağırlıklı seslerin fazla olduğunu görürüz. Ayrıca Bengal dilinde /va/ sesi yerini tamamen /ba/ ya bırakmıştır. Sözcükler ise eril ve dişildir. Örnek olarak, Assam dilinde verdiğimiz, "manush" (adam) sözcüğünün çekimini verebiliriz:⁸

	Tekil	Çoğul
N.	mānush	mānusherā
Acc.	mānushke	mānushdigake
I.	mānusher dbārā	mānushder dbārā
D.	mānushke	mānushdigake
Abl.	mānush haite	mānushder haite
G.	mānusher	mānushder
L.	mānushe	mānushdigete
V.	he mānush	he mānushgan

Kişi zamirleri şöyle gösterilebilir:

⁸ Bu çekimin ve buradaki örnek cümlelerin kaynağı şudur: Bidubhushan Dasgupta *Learn Bengali*, Kalkuta, 1996, (s. 83). Ayrıca, N. S. R. Ganathe, *Learn Bengali in 30 Days*, (Balaji Publications, Madras, 1994) yararlanılan bir başka kaynaktır.

Tekil Çoğul

1. āmi	(ben)	āmarā	(biz)
2. tui / tumi	(sen)	torā / tomarā	(siz)
3. se / tini	(o)	tāhārā / tānhārā	(onlar)

Ei "bu", eisakal "bunlar" demektir. Bazı soru zamirleri şunlardır: Ze (kim?), zāhārā (kimler?), ke (kim?), ki (ne?). Sayılar: 1 ek, 2 dui, 3 tin, 4 çār, 5 pāñç, 6 çoy, 7 sāt, 8 aṭ, 9 noy, 10 daṣ.

Örnek Cümleler:

āmi gān ṣuniteçhi	(ben şarkı dinliyorum)
se bhāt khāya	(o pirinç yer)
se āmāke bhāt khaoyāya	(o bana pirinç yedirir)
bālak dekhiteçhe	(çocuk görüyor)
bālakerā dekhiteçhe	(çocuklar görüyor)
bhārat āmār desh	(Hindistan benim ül- kendir)
padma phūl cale canme	(lotüs çiçeği suda doğar)
bidbāner sarbatra sammān hay	(bilgili insanlar her yer- de saygı görürler)
mürkher sahit brithā tarka koriyā labh nāi	(aptalla tartışmak fayda getirmez)

Bengal Edebiyatı:

Bengal edebiyatının üç büyük dönemi vardır: 1) Eski Bengali (950-1200), 2) Orta Bengali (1200-1800), Yeni Bengali (1800'den sonrası). Orta Bengali'yi de a) Geçiş Dönemi Bengalisi (1200-1350), b) İlk Orta Bengali (1350-1600), c) Son Orta Bengali (1600-1800) olarak üç devreye ayırmak mümkündür.

BENGAL EDEBİYATI

- Bengal edebiyatı üç büyük dönemi vardır:
- 1- Eski Bengali (950-1200)
- 2- Orta Bengali (1200-1800)
- 3- Yeni Dönem Bengalisi (1800-1950)
- Eski Bengali döneminde göze çarpan en önemli kayıtlar mistik şarkılardan oluşan 47 Çaryapada'dır. Daha sonra Gitagovinda'nın yazarı Cayadeva'yı görürüz.
- Orta Bengali döneminde ilk olarak hikaye yazarları olan Kana Haridatta ve Mayurabhata'yı sayabiliriz.
- 1800'lerden itibaren başlayan Yeni Bengal edebiyatı dönemi ise, çok daha fazla tanınmış isimlerle doludur. Bunların başında Raca Rammohan Roy gelir.

BENGAL EDEBİYATI

- Sadece Bengal edebiyatını değil, dünya edebiyatına da çok önemli katkılarda bulunmuş olan Rabindranath Tagore (1861-1941) pek çok roman, kısa öyküler, oyun ve şiir yazmıştır. Gitancali adlı eseriyle 1913 yılında Nobel ödülü kazanmıştır. Bu eser Türkçe'ye İbrahim Hoyi (1944) tarafından, Cengiz Durkan tarafından ve Bülent Ecevit tarafından çevrilmiş ve bu son çeviri 1999 yılında Hindistan Büyükelçiliği tarafından Ankara'da basılmıştır. Tagore'un romanlarından Gora da Türkçeye kazandırılmıştır.
- 'Ateş Böcekleri' adlı eseri Rasih Güven Türkçe'ye aktarmıştır. Tagore Türkiye'de de çok bilinen ve sevilerek okunan bir edebiyatçı olmuştur. Ülkü Tamer'in 2001 yılında Tagore *Profil* adında bir kitabı yayımlanmıştır. Hindistan'ın kutsal marşı 'Cana Gana Mana' da Rabindranath Tagore tarafından yazılmıştır.

Bengali Alphabet

ক kore	খ khore	গ gore	ঘ ghore	ঙ och-more	
চ chore	ছ chhore	জ boor gay jaw	ঝ jhor	ঞ e-or	
ট tore	ঠ thore	ড door	ঢ dhor	ণ nore	
ত thore	থ thor	দ tho-ore	ধ thho-ore	ন nore	
প pore	ফ phore	ব bore	ভ bhore	ম more	
য och-mo-thore-jaw	র ror	ল lor	শ sh-thore-thor	ষ shho-thore-thor-thore	
স soor-tho-thore	হ hore	ড় do-thore-no-ror	ঢ় dho-tho-thore-no-ror	য় on-thor-thore-or	
ৎ thor-tho-thore	ং on-on-thore	ঃ ho-thore-gore	ঁ thore-thor-tho-tho		
অ আ ore ore	ই ঈ i ee	উ ঊ oo oooh	এ ঐ e ee	ও ঔ o oo	

Vowels

অ আ ই ঈ উ
a aa i ee u

ঊ ঋ ঎ ঐ ও ঔ
oo ri ae aae o au

Gutturals

ক খ গ ঘ ঙ
k kh g gh ng

Palatals

চ ছ জ ঝ ঞ
ch chh j jh n

Cerebrals

ট ঠ ড ঢ ণ
t th d ddh n

Dentals

ত থ দ ধ ন
t' th the thhe N

ASSAMĪ

- Yeni Hint-Ari dillerinden, Assam Vadisinde yer alan en doğudaki dil Assam dilidir. Bu dilin konuşulduğu bölge, Tibet-Burma ve Austrik dillerin konuşulduğu alanlarla çevrilidir.
- Önceleri Assam dilinin Bengali'den türeme olduğu sanılırdı. Sonradan bunun, tıpkı Bengali ve Oriya gibi; Magadhi Prakritinden türediği anlaşıldı. Assam dili Bengali'nin 'kız kardeşi' olarak benimsendi.
- Assam dili ve Bengal dili arasında fonolojik (vurgulama ve tonlama), biçimsel (sözcük kökleri, önekler ve sonekler), sözcük dağarcığı ve imla yönlerinden önemli farklılıklar vardır. Ancak Assam dili de Bengal alfabesiyle yazılır.
- Bu dilde, diğer Hint dillerinin pek çoğunda olduğu gibi, eril ve dişil sözcükler bulunur, ayrıca nötr sözcükler de kullanılmaktadır. Buna göre eklenen tekil ve çoğul takıları da farklı farklıdır.

Yeni Hint Dilleri

Tekil	Çoğul
N. manuhe	manuhbilake
Acc. manuhak	manuhbilakak
I. manuhere / manuhar ddara	manuhbilakere
D. manuhak / manuhlai	manuhbilakak
Abl. manuhar para	manuhbilakar para
G. manuhar	manuhbilakar
L. manuhat	manuhbilakat

Kişi zamirleri ise şöyle gösterilebilir:

Tekil	Çoğul
1. mai (ben)	ami (biz)
2. tai (sen)	tahāt (siz)
3. apuni (o)	aponasakal (onlar)

Soru zamirleri, kih (kim?) ve kon (ne, hangi?) gibi zamirlerdir. Sayılar: 1 aek, 2 dui, 3 tini, 4 sārī, 5 pās, 6 say, 7 ksat, 8 āth, 9 na, 10 dah.

Örnek Cümleler:

Kon manuh	(hangi insan?)
Kitap parhi thaka manuh	(kitap okuyan adam)
Ksei gharat koi ei ghar dannnar	(bu ev şu evden daha büyüktür)
Mai kitap parhi aço (aso)	(ben kitap okuyorum)
Mor ddara ei kamto kara zay	(benim tarafımdan bu iş yapılmıştır)

ASSAMĪ EDEBĪYATI

- Bilinen en eski Assamlı yazar, 13. yüzyılın sonlarında yaşamış olan Hema Sarasvati'dir. Batı Assam'da, Kamatapur kralının sarayında yaşamış olan bu yazar, Vishnu Purana'yı Sanskrit dilinden Assam diline çevirmiş ve bu eserine Prahlada-Çaritra adını vermiştir.
- Durgava 15. yüzyılda yaşamış olan bir şairdir. En eski ve en önemli edebiyatçılardan biri de 16. yüzyılda yaşamış olan Şankaradeva'dır. Bhagavata Purana'yı Assam diline çevirmiştir.
- 19. yüzyılda ise Assamlı bir grup genç Kalkütaya gidip orada kolej eğitimi gördüler. İngilizce ve Bengalcenin etkisiyle kendi modern edebiyatlarını yapmak istediler.
- Genç yazarlardan Bholanath Das, Lakshminath Bez Bruva sayılabilir. Ayrıca Çandra Gosvami, Racani Kanta Bardalai, Satyanath Bara gibi pek çok isim sayılabilir.

ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ
kô	khô	gô	ghô	ngô	prôthôm só	ditiyô shô	bôrgiyô zhô
k	kh	g	gh	ng	s	sh	zh
[k]	[kʰ]	[g]	[gʰ]	[ŋ]	[s]	[s]	[z]
ঝ	ঞ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত
jhô	niô	murdhônyô	murdhônyô	murdhônyô	murdhônyô	murdhônyô	dôntyô tô
		tô	thô	dô	dhô	nô	
zh	y	t	th	d	dh	n	t
[z]	[j]	[t]	[tʰ]	[d]	[dʱ]	[n]	[t]
থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব	ভ
dôntyô thô	dôntyô dô	dôntyô dhô	dôntyô nô	pô	phô	bô	bhô
th	d	dh	n	p	ph	b	bh
[tʰ]	[d]	[dʱ]	[n]	[p]	[pʰ]	[b]	[bʱ]
ম	য	ৰ	ল	ৱ	শ	ষ	স
mô	ôntôsthô zô	rô	lô	wô	talôibbô xô	murdhônyô xô	dôntyô xô
m	z	r	l	w	x/s	x/s	x/s
[m]	[z]	[r]	[l]	[w]	[x~s]	[x~s]	[x~s]
হ	ক্ষ	ড়	ঢ়	য়			
hô	khyô	dare rô	dhare rô	ôntôsthô yô			
h	khy	r	r	y			
[h]	[kʰj]	[r]	[r]	[j]			

খবৰ

কোনে আজি আহি সুধিলে খবৰ মোৰ ?

দুৱাৰৰ টোকৰত সাৰ পালো মাজৰাতি ।

কোনো দিন দৌৰা নাই , বৰষুণৰ পাছে পাছে ,

কোনোবা গধুলি ধুলি উৰুৱাই, পছোৱাৰ আগে আগে ।

কতো লিখা নাই মোৰ নাম, শিলৰ বুকুত কিম্বা বলুকাৰ খাজে খাজে ।

এক বোলোতে এক নহয় এই হিচাপ ; এদিন হিচাপ কৰি আহিলো,

কিমান খেলি মেলি অংক ভাই ককাইহঁতৰ মুখে মুখে ।

এগৰাহ ভাত, এগিলাচ পানী !

দাম যদি সোধা যায় হেজাৰ বিজাৰ ফাঁকি !

দিনৰ পিচত ৰাতি, বানৰ পিচত পলস ।

তথাপি নিশা মোৰ গভীৰ টোপনি ।

কোনে আজি আহি সুধিলে খবৰ মোৰ ?

এয়া চকুপানী নে হাবাথুৰি.....?

English	অসমীয়া (Assamese)
Welcome	আদৰণি (adôrôni)
Hello (General greeting)	নমস্কাৰ (nômôskar)
Hello (on phone)	হেল্ল' (hello)
How are you?	আপুনি কেনে আছে? (apuni kene asse?) - frm তুমি কেনে আছা? (tumi kene assa?) - inf
Reply to 'How are you?'	ভালে আছোঁ, আৰু আপুনি (bhale assô, aru apuni?) - frm ভালে আছোঁ, আৰু তুমি (bhale assô, aru tumi?) - inf
Long time no see	বহুদিন দেখা নাই (bôhudin dekha nai)
What's your name?	আপোনাৰ নাম কি? (apûnar nam ki?) - frm তোমাৰ নাম কি? (tûmar nam ki?) - inf
My name is ...	মোৰ নাম ... (môr nam ...)
Where are you from?	আপুনি ক'ৰ পৰা আহিছে? (apuni kor pôra ahisse?) - frm তুমি ক'ৰ পৰা আহিছা? (tumi kor pôra ahissa?) - inf
I'm from ...	মই ...-ৰ পৰা আহিছোঁ (môi ...-r pôra ahissô)
Pleased to meet you	আপোনাক লগ পাই ভাল লাগিল (apûnak lôg pai bhal lagil) - frm তোমাক লগ পাই ভাল লাগিল (tumak lôg pai bhal lagil) - inf
Good morning (Morning greeting)	সুপ্ৰভাত (xuprôbhat)
Good afternoon (Afternoon greeting)	শুভ আবেলি (xubhô abeli) শুভ বিয়লি (xubhô biyôli)
Good evening (Evening greeting)	শুভ গধূলি (xubhô gôdhuli)
Good night	শুভৰাত্ৰি (xubhôratri)

English	বাংলা (Bengali)
Welcome	স্বাগতম (Sbagôtôm)
Hello (General greeting)	নমস্কাৰ (Nômôskar) - for Hindus আসসালামু আলাইকুম (Asôlamu alaikum) - for Muslims
Hello (on phone)	হ্যালো (Hyalo)
How are you?	তুমি কেমন আছিস? (Tui kemôn achhish?) - v-inf sg তোমা কেমন আছিস? (Tora kemôn achhish?) - v-inf pl তুমি কেমন আছো? (Tumi kemôn achho?) - inf sg তোমা কেমন আছো? (Tomra) kemôn achho?) - inf pl আপনি কেমন আছেন? (Apni kemôn achhen?) - frm sg আপনারা কেমন আছেন? (Apnara kemôn achhen?) - frm pl
Reply to 'How are you?'	আমি ভালো আছি। (Ami bhalo achhi) - sg আমরা ভালো আছি। (Amra bhalo achhi) - pl
Long time no see	অনেক দিন দেখা হয়না। (Ônek din dekha hōyna)
What's your name?	তোমার নাম কি? (Tor nam ki?) - (v)inf তোমার নাম কি? (Tomar nam ki?) - inf আপনার নাম কি? (Apnar nam ki?) - frm
My name is ...	আমার নাম ... (Amar nam ...)
Where are you from?	তুমি কোথা থেকে এসেছিস? (Tui kotha theke eshechhish?) - (v)inf তুমি কোথা থেকে এসেছো? (Tumi kotha theke eshechho?) - inf আপনি কোথা থেকে এসেছেন? - frm (Apni kotha theke eshechhen?)
I'm from ...	আমি ... থেকে এসেছি। (Ami ... theke eshechhi)
Pleased to meet you	তোমার সাথে দেখা হয়ে ভালো লাগলো। (Tor shathe dekha hōye bhalo laglo) - (v)inf তোমার সাথে দেখা হয়ে ভালো লাগলো।